

Saksframlegg

Vår ref.: 23/10886 - 2	Dato: 05.12.2023	Saksbehandler:
Behandling av saken:		
Saksnr. 109/23	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 14.12.2023

Forvaltningsrevisjon om etikk og varsling i kommunen

Kortversjon av saken:

Behandlet i kontrollutvalget i møte 04.12.2023, saknr 32/23

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2 punkt c). Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjonen 05.12.22 – sak 35/22 for området etikk og varsling. Prosjektplan ble behandlet i sak 01/23 den 6. februar 2023, hvor problemstillingene og rammene for prosjektet ble fastsatt.

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Tolga kommunes kontrollutvalg i perioden fra april 2023 til november 2023.

Revisors uavhengighetserklæring fulgte som vedlegg til prosjektplanen.

Problemstillinger:

Følgende problemstillinger er besvart i rapporten:

- Har Tolga kommune lagt til rette for å sikre gode etiske holdninger og handlinger i egen organisasjon?
  - Har kommunen oppdaterte etiske retningslinjer?
  - Er de etiske retningslinjene tilgjengelig for ansatte?
  - Er ansatte informert om/gitt opplæring i de etiske retningslinjene?
  - Drøftes etikk og etiske retningslinjer jevnlig på enhetene i kommunen?
- Har Tolga kommune lagt til rette for forsvarlig varsling ihht arbeidsmiljøloven?
  - Har kommunen oppdaterte varslingsrutiner?
  - Er varslingsrutinene lett tilgjengelig for ansatte?
  - Er det informert om/gitt opplæring i varslingsrutinene til ansatte?

Kommunedirektørens uttalelse:

En foreløpig rapport ble sendt på høring til kommunedirektør i Tolga kommune 26.10.2023.

Revisor mottok høringsuttalelse fra kommunedirektøren i epost av 13.11.2023. Høringsvaret er i sin helhet er vedlagt rapporten i vedlegg to.

Revisors konklusjon:

- Har Tolga kommune lagt til rette for å sikre gode etiske holdninger og handlinger i egen organisasjon?

Revisor konkluderer med at Tolga kommune i noen grad har lagt til rette for å sikre gode etiske holdninger og handlinger i egen organisasjon. Kommunen har utarbeidet etiske retningslinjer, som gjelder for både ansatte og folkevalgte. Retningslinjen er tilgjengelig for alle.

Revisor ser følgende forbedringspotensiale:

- Retningslinjene bør vedtas i kommunestyret. Administrasjonsutvalget kan ikke binde folkevalgte i kommunestyret
- Bierverv bør bli omtalt
- Informasjon i styrevervregisteret bør være oppdatert
- Sørge for regelmessig etisk refleksjon i de ulike sektorene

- **Har Tolga kommune lagt til rette for forsvarlig varsling ihht arbeidsmiljøloven?**

Revisor konkluderer med at Tolga kommune i noen grad har lagt til rette for forsvarlig varsling i henhold til arbeidsmiljøloven. Kommunen har oppdaterte varslingsrutiner, som er lett tilgjengelig for ansatte.

Revisor ser følgende forbedringspotensial:

- Varslingsrutinen bør omtale muligheten til å varsle til media og via advokat
- Tydeliggjøre hvordan ansatte kan varsle elektronisk
- Vurdere om e-post er egnet kanal for mottak av varsel
- Vurdere om sjekklisten for varsling er en god veiledning for de ansatte
- Ta opp varsling regelmessig som tema med ansatte

Revisjonens anbefalinger:

Revisor anbefaler at kommunen har fokus på de svakheter som er avdekket.

Konklusjon:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Midt-Norge SA har avgitt en rapport i tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til anbefalingen i rapporten og videresender den til kommunestyret for endelig behandling.

Forslag til vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Etikk og varsling» av 14.11.23 tas til etterretning.

Tolga kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber kommunedirektøren om å sikre at:

- Retningslinjene vedtas i kommunestyret. Administrasjonsutvalget kan ikke binde folkevalgte i kommunestyret
- Bierverv omtales

- Informasjon i styrevervregisteret oppdateres
- Ulike sektorer har regelmessig etisk refleksjon
- Varslingsrutinen omtaler muligheten til å varsle til media og via advokat
- Det tydeliggjøres hvordan ansatte kan varsle elektronisk
- Varsling tas opp regelmessig som tema med ansatte

Videre bes kommunedirektøren foreta en vurdering i forhold til:

- Om e-post er egnet kanal for mottak av varsel
- Om sjekklisten for varsling er en god veiledning for de ansatte

Kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 10.08.24.

Behandling:

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor deltok via Teams og gikk igjennom en presentasjon om arbeidet med rapporten. Hun svarte på spørsmål underveis. Sekretariatets forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Etikk og varsling» av 14.11.23 tas til etterretning.

Tolga kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber kommunedirektøren om å sikre at:

- Retningslinjene vedtas i kommunestyret. Administrasjonsutvalget kan ikke binde folkevalgte i kommunestyret
- Bierverv omtales
- Informasjon i styrevervregisteret oppdateres
- Ulike sektorer har regelmessig etisk refleksjon
- Varslingsrutinen omtaler muligheten til å varsle til media og via advokat
- Det tydeliggjøres hvordan ansatte kan varsle elektronisk
- Varsling tas opp regelmessig som tema med ansatte

Videre bes kommunedirektøren foreta en vurdering i forhold til:

- Om e-post er egnet kanal for mottak av varsel
- Om sjekklisten for varsling er en god veiledning for de ansatte

Kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 10.08.24.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø:

Fondsbehandling:

Råd og utvalg:

Kontrollutvalgets innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Etikk og varsling» av 14.11.23 tas til etterretning.

Tolga kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber kommunedirektøren om å sikre at:

- Retningslinjene vedtas i kommunestyret. Administrasjonsutvalget kan ikke binde folkevalgte i kommunestyret
- Bierverv omtales
- Informasjon i styrevervregisteret oppdateres
- Ulike sektorer har regelmessig etisk refleksjon
- Varslingsrutinen omtaler muligheten til å varsle til media og via advokat
- Det tydeliggjøres hvordan ansatte kan varsle elektronisk
- Varsling tas opp regelmessig som tema med ansatte

Videre bes kommunedirektøren foreta en vurdering i forhold til:

- Om e-post er egnet kanal for mottak av varsel
- Om sjekklisten for varsling er en god veiledning for de ansatte

Kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 10.08.24.

Kommunestyret 14.12.2023

Behandling

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt

Vedtak

Kontrollutvalgets innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Etikk og varsling» av 14.11.23 tas til etterretning.

Tolga kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber kommunedirektøren om å sikre at:

- Retningslinjene vedtas i kommunestyret. Administrasjonsutvalget kan ikke binde folkevalgte i kommunestyret
- Bierverv omtales
- Informasjon i styrevervregisteret oppdateres
- Ulike sektorer har regelmessig etisk refleksjon
- Varslingsrutinen omtaler muligheten til å varsle til media og via advokat
- Det tydeliggjøres hvordan ansatte kan varsle elektronisk
- Varsling tas opp regelmessig som tema med ansatte

Videre bes kommunedirektøren foreta en vurdering i forhold til:

- Om e-post er egnet kanal for mottak av varsel
- Om sjekklisten for varsling er en god veiledning for de ansatte

Kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 10.08.24.